

Sygn. akt VI U 1531/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: M. B.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 7 marca 2019 r., znak: (...)

w sprawie: M. B.

przeciwko: Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

oddala odwołanie.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt. VIU 1531/19.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 marca 2019r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – działając z urzędu – przeliczył ubezpieczonej M. B. emeryturę rolniczą od dnia 1 kwietnia 2019r., ustalając wysokość:

- części składkowej na kwotę 262 zł 35 gr.

- części uzupełniającej na kwotę 893 zł 95 gr.

W punkcie IV i V tej decyzji rolniczy organ rentowy wskazał ponadto, iż z emerytury rolniczej ubezpieczonej potrąca się miesięcznie kwotę 372,42zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, w związku z czym podstawę opodatkowania emerytury rolniczej stanowi miesięczna kwota 783 zł 88 gr, a po odliczeniu od dnia 1 kwietnia 2019r. odprowadzanej do urzędu skarbowego zaliczki w kwocie 34,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 71,00 zł (w tym odliczonej od podatku 60,75 zł oraz obliczonej od kwoty świadczenia 10,25 zł), wysokość świadczenia do wypłaty od 1 kwietnia 2019r. wynosi miesięcznie 678,88 zł.

Odwołanie zaskarżające powyższą decyzję w całości wniosła ubezpieczona M. B., zarzucając jej:

1/ brak uzasadnienia faktycznego i prawnego,

2/ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji,

w kwestii rzekomego wprowadzenia w błąd organu co do posiadanych

uprawnień i okresu pracy w gospodarstwie,

3/ naruszenie przez organ rentowy obowiązku wnikliwego badania wszystkich

okoliczności sprawy poprzez zaniechanie badania wszystkich dowodów,

4/ naruszenie prawa materialnego – art. 19 ust. 2 ustawy z dnia

20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez jego

niewłaściwe zastosowanie w sprawie i obniżenie emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazywała, iż nie zgadza się z decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 7 marca 2019r., gdyż jej zdaniem podjęcie tej decyzji dokonane zostało z naruszeniem prawa materialnego i w wyniku błędnych ustaleń faktycznych. Ubezpieczona wnosila o zobowiązanie organu rentowego do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia faktycznego i prawnego celem umożliwienia odniesienia się przez nią do stanowiska organu.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia ubezpieczona wnosila o zmianę tej decyzji i przyznanie dla niej prawa do właściwej emerytury rolniczej.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes KRUS wniósł o oddalenie odwołania, podnosząc co następuje:

Ubezpieczona M. B. w dniu 25.03.2013r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej rolniczej, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019r., poz. 299 t.j.). Organ rentowy decyzją z dnia 05.04.2013r. przyznał ww. prawo do wnioskowanego świadczenia, poczynwszy od 18.03.2013r. (k. 70 akt). W dniu 26.04.2017r. ZUS poinformował KRUS o przyznaniu ww. prawa do emerytury rolniczej od dnia 01.02.2017r. (k. 84-85 akt).

Na podstawie tej informacji organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w celu ustalenia prawidłowego stażu pracy M. B..

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że ubezpieczona składając wniosek o wcześniejszą emeryturę rolniczą świadomie wprowadziła w błąd organ rentowy zatajając fakt, iż w okresie od 15.04.1976r. do 05.09.1978r. pracowała w charakterze sprzedawcy w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w B.. W kwestionariuszach zatrudnienia z dnia 03.02.2011r. oraz z 25.03.2013r. (k. 5 i 59 akt emerytalnych) ubezpieczona podała natomiast, że w podanym wyżej okresie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Zeznania świadków, które powódka dołączyła do wniosku o emeryturę również mijają się z prawdą.

Rolniczy organ rentowy wskazywał przy tym, że zarówno świadek J. M., jak i J. J., podali, że ubezpieczona w okresie od 18.05.1973r. do 31.12.1982r. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców przez 8-10 godzin dziennie oraz że widywali ją przy pracy codziennie, zarówno w obejściu jak i w polu (k. 16-18 akt). Skoro M. B. w okresie od 15.04.1976r. do 05.09.1978r. pracowała zawodowo w pełnym wymiarze godzin, to nie mogła świadczyć pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Mając powyższe na uwadze organ rentowy dokonał ponownego ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury dla M. B., poprzez wyłączenie ze stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) B. (art. 20 ust. 1,2 i 3 cyt. ustawy).

W związku z tym, że po wyłączeniu spornego okresu ubezpieczona udowodniła jedynie 29 lat i 2 dni ubezpieczenia (raport uprawnień k. 92 akt) decyzją z 30.06.2017r. odmówiono ww prawa do wnioskowanego świadczenia.

Decyzją z 28.06.2017r. ustalono nadpłatę emerytury rolniczej za okres od 18.03.2013r. do 17.06.2016r. i zażądano jej zwrotu zgodnie z art. 138 ust. 1,2 i 4 ustawy z dnia 17 października 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2018r., poz. 1270 t.j.). Do zwrotu pozostaje kwota 34.699, 92 zł za okres nieprzedawniony tj. od 01.07.2013r. do 17.06.2016r.

Dodatkowo rolniczy organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2016r. o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016r. (Dz. U. z 2016r., poz. 188) jednorazowy dodatek pieniężny, zwany dalej „dodatkiem”, przysługiwał osobom, które w dniu 29.02.2016r. miały prawo do świadczeń z ubezpieczenia emerytalno – rentowego na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W związku z tym, że ubezpieczona na dzień 29.02.2016r. nie miała prawa do żądanego świadczenia z ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, decyzją z 28.06.2017r. dokonano rozliczenia jednorazowego dodatku pieniężnego za 2016r i zażądano jego zwrotu w kwocie 300 zł.

Ubezpieczona nie zgodziła się z obiema decyzjami i wniosła odwołania do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy. Sąd Okręgowy - po rozpoznaniu spraw - wyrokiem z dnia 10.01.2019r. (sygn. akt. VI U 1203/17) oddalił odwołania w.w.

Po uprawomocnieniu się ww orzeczenia, organ rentowy zaskarżoną decyzją rozpoczął potrącenia nadpłaty w kwocie 34.699,92 zł i jednorazowego dodatku w kwocie 300 zł, na mocy art. 139 ust. 1 pkt. 2 ustawy o FUS. Do zaskarżonej decyzji zostało również dołączone pismo wyjaśniające (k. 160 akt).

Mając powyższe na uwadze, zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami i brak podstaw do jej zmiany.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2013r. Prezes KRUS – po rozpoznaniu wniosku M. B. z dnia 25 marca 2013r. – przyznał wnioskodawczyni prawo do wcześniejszej emerytury rolniczej na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 299).

(decyzja – k. 70 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 30 czerwca 2017r. Prezes KRUS z urzędu odmówił M. B. wcześniejszej emerytury rolniczej.

W uzasadnieniu tej decyzji rolniczy organ rentowy wskazał, że zaliczony do stażu ubezpieczenia rolniczego w decyzji z dnia 5 kwietnia 2013r. (przyznającej ubezpieczonej emeryturę) okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 15 kwietnia 1976r. do 29 kwietnia 1977r. został zaliczony ubezpieczonej bezpodstawnie, na skutek wprowadzenia w błąd organu rentowego, gdyż okres ten pokrywa się z okresem jej pracy zawodowej (decyzją z dnia 21 kwietnia 2017r. ZUS przyznał M. B. od 1 lutego 2017r. prawo do emerytury pracowniczej, a do ustalenia wysokości świadczenia pracowniczego zaliczył jej m.in. okres zatrudnienia w (...) Spółdzielni Produkcyjnej (...) K.- (...) w B. w charakterze sprzedawcy w pełnym wymiarze czasu pracy od 15 kwietnia 1976r. do 5 marca 1978r.

Okresu powyższego nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli okres ten został zaliczony do okresów, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. W związku z powyższym – po wyłączeniu okresu od 15 kwietnia 1976r. do 29 kwietnia 1977r. z okresów przyjętych do ustalenia prawa do emerytury rolniczej ubezpieczona nie spełnia ustawowego warunku podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, wymaganego w art. 19 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej, w wymiarze 30 lat. Rolniczy organ rentowy zaliczył ubezpieczonej łącznie 29 lat i 2 dni podlegania ubezpieczeniu emerytalno –

rentowemu, w związku z powyższym organ ten wskazał, że w okresie od 18 marca 2013r. do 17 czerwca 2016r. pobierała ona nienależne jej świadczenie.

(decyzja – k. 103 a. emerytalnych).

Odwołanie M. B. od tej decyzji zostało prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 października 2017r. sygn. akt. VI U 1202/17.

(akta sprawy Sądu Okręgowego w Bydgoszczy sygn. akt. VI U 1202/17 dołączone do akt niniejszej sprawy).

Odrębnymi decyzjami z dnia 28 czerwca 2017r. Prezes KRUS:

- zobowiązał M. B. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (wcześniejszej emerytury rolniczej) w kwocie 34699 zł 92 gr,

- zobowiązał M. B. do zwrotu dodatku pieniężnego (przyznanego jej uprzednio decyzją z dnia 9 marca 2016r. na podstawie ustawy z dnia 15 stycznia 2016r. o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016r. – Dz. U. z 2016r., poz. 188) w kwocie 300 zł.

Odwołania ubezpieczonej od tych dwóch decyzji zostały prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 stycznia 2019r. sygn. akt. VIU 1203/17.

(dowód: akta powyższej sprawy dołączone do akt niniejszej sprawy).

Zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja z dnia 7 marca 2019r., w której w punkcie IV rolniczy organ rentowy potrącił z pobieranej przez ubezpieczoną emerytury rolniczej kwotę 372 zł 42 gr stanowiła konsekwencję wyżej wskazanych decyzji, dotyczących odmowy przyznania ubezpieczonej wcześniejszej emerytury rolniczej oraz zobowiązujących ją do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W piśmie z dnia 7 marca 2019r. (dołączonym do zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji) rolniczy organ rentowy poinformował powódkę, iż w związku z wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 10 stycznia 2019r., w miesiącu marcu 2019r. zostanie potrącony z jej emerytury rolniczej jednorazowy dodatek pieniężny w kwocie 300 zł, a w miesiącu kwietniu 2019r. ze świadczenia tego zostanie potrącona, w ratach miesięcznych, nienależnie pobrana emerytura rolnicza w kwocie 34699 zł 92 gr.

We wniesionym w niniejszej sprawie odwołaniu powódka nie dostrzegła powyższych okoliczności, a jej zarzuty miały ogólnikowy charakter i były merytorycznie bezzasadne. Prezes KRUS nie dopuścił się bowiem błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji, ani nie naruszył prawa materialnego (art. 19 ust. 2 u.s.r.), gdyż dokonywanie potrąceń z emerytury rolniczej powódki miało prawne umocowanie w prawomocnych wyrokach sądowych (czego powódka zupełnie nie dostrzegła i co pomijała przy formułowaniu zarzutów odwołania).

Wyroki oddalające odwołania od decyzji Prezesa KRUS z dnia 28 czerwca 2017r., zobowiązujących ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, mają moc wiążącą. Zgodnie bowiem z art.365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby (tzw. pozytywny skutek prawomocności).Wyroki te miały prejudycjalne znaczenie dla kwestii dokonywania potrąceń wskazanych w zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji z dnia 7 marca 2019r. Z tego względu nie jest możliwe podważenie wynikającego z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 10 stycznia 2019r. oraz zaskarżonych w sprawie, w której został on wydany decyzji z 28 czerwca 2017r., skutku prawnego w postaci istnienia po stronie ubezpieczonej obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Z powyższych motywów na podstawie art. 477¹¹ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonej wniesione w niniejszej sprawie podlegało - jako oczywiście bezzasadne - oddaleniu.